

AANKOMINGEN WERKVERGADERING MET ROLZ BENNETT
OP 29 NOVEMBER TEN DEPARTEMENTE

912. 13 NG/
Lanka

Mededelingen omtrent gebeurtenissen avant en
situatie op 16 november: 1 tot en met 6.

Discussies over plannen van Rolz Bennett: 8.

1. Overdracht veroorzaakte geen tweede Congo, want
verhouding Nederlanders / Papoea's was goed en
veiligheidstroepen hadden situatie in hand. Moei-
lijkheden van ondergeschikte aard waren
 - a) normaal (uitvallen elektrische cen-
trale gedurende korte tijd)
 - b) gevolg van abnormale situatie (ruim
60 buitenlandse correspondenten be-
lastten postale verbindingen evenre-
dig)
2. Personeelsproblemen.
 - a) Algemeen. Indonesiërs in fasen opgenomen in ont-
stane vacatures, niet ter vervanging van achter-
gebleven Nederlanders. Samenwerking Nederlanders/
Indonesiërs goed.
Aanvankelijke frustratie Nederlandse ambtenaren
gevolg van
 - 1) noodzaak af te wijken van traditionele
gedragsspatroon (rechtstreekse telegra-
fische instructie R.B. aan Kaimana
hierarchische weg vermijdt wegens
noodzaak tijdwinst)
 - 2) onbekendheid bij directeurs omtrent
aan overeenkomst ten grondslag liggend
beleid, waardoor R.B. beslissingen
aan zich trok met explicatie achteraf.

Inmiddels Nederlanders bijgedraaid mede door her-
stel traditionele administratie, zij zijn wel
huiverig t.a.v. 1 januari.
Indonesiërs zonden gekwalificeerd personeel. Met
cijfers aantoonbaar dat Indonesië thans niet snel
voldoet aan UNTBA-verzoek om personeel. 2000 pos-
ten, bezet door 220 Indonesiërs, 465 Nederlanders
(exclusief personeel bijzonder onderwijs), 55 VN-
personeel (exclusief 20 Philippino's politie). Dus
60% vacatures. Meerderheid Nederlanders contracteer-
den drie maanden. Volgens separaat gezonden lijst
verwachtbaar, dat 190 blijven, teruglopend tot
125 op 30 april.
 - b) Politie. In Djakarta medegedeeld, dat UNTBA
Philippino's in dienst nam ter vermindering onge-
lukkige situatie welke latent aanwezig door op-
dracht tot vuren door Indonesiërs bij eventuele
ongeregeldheden tijdens of onmiddellijk na over-
dracht. Nu wordt vervanging door Indonesiërs ge-
realiseerd.

3. P.V.K. Onbekend met voornemen tot verplaatsing Indonesische troepen van Sorong (moeilijkheden met Papoea's) naar Manokwari (interne aantekening: Dit zou reden vervroegd vertrek van Heuven zijn). Wel gaf Nasution blijk van zorg voor leegstaande kazernes, waardoor aanwezigheid enkele Indonesische militairen verklaarbaar. R.B. heeft begrepen, dat van Heuven voornemens is in februari contract dat tot 1 mei liep te beëindigen. Bij navraag in Djakarta omtrent wegblijven van de zes met instemming Nederland aangetrokken Indonesische officieren gaf Nasution bevel tot onmiddellijk vertrek. Aangekomen te Manokwari 18 november. Zij kunnen door eigen oordeelvorming eventuele Indonesische argwaan over P.V.K. wegnemen. Momenteel geen Papoea officieren. Onbekend of Indonesië de daartoe gekwalificeerde Papoea's zal benoemen.
4. Papoea-vlag. Kwestie lost zichzelf op indien invloed van buiten afwezig. Toegestaan is privé-bezit en gebruik vlag. Vele Papoea's hebben reeds Indonesische vlag. Demonstratie op 1 december afgelast na radiobekendmaking Sommerville, gevolgd door toespraak Dick Sarwon, Papoea, hoofd van UNTEA-voorlichting. Vlaggenoorlog niet praktisch. Indonesische tegenactie geweigerd. P.V.K. had vlag nodig en kreeg VN-vlag.
5. Indonesische commissies: Een in Biak gevestigd, één wordt voorbereid in Merauke.
Geen bezwaar, a) conform internationaal gebruik
b) Goedhart vestigde tijdelijke Nederlandse missie in Biak
c) desirable trend: (1) confrontatie Indonesiërs met lokale werkelijkheid waarvan zij geen accuraat beeld hebben; (2) verbetering van hun verhouding tot Papoea's; (3) intermediair voor Papoea's die, (zich bewust van tijdelijkheid UNTEA-bemiddeling, daarvan geen gebruik wensen te maken) thans reeds contact met Regering van R.I. verlangen, b.v. voor beurzen. Z-danig contact door R.B. geprefereerd boven eventuele inschnakeling Indonesiërs in UNTEA-dienst waardoor deze rechtstreeks contact met R.I. Regering opnemen.
6. Zelfbeschikking, uitvoering art. X en XVI. Daar bevolking onderontwikkelde gebieden onevenredige objectieve waarde heft aan gesproken en geschreven woord, diende voorlichting welke aanvankelijk vertraagd totdat apparaat in nieuwe bezetting functioneerde, zeer voorzichtig te geschieden. Bij voorbereiding volledige medewerking ingeroepen van Goedhart en Soedjarwo. Uitvoering gaande. Materiaal al gedrukt. Drie radiopraatjes klaar waarvan één reeds gehouden. Beroep Secretaris-

ris-Generaal op Indonesische Regering resulteerde in vermindering van propaganda van radio Makassar. Antara legt zich beperkingen op. Indonesische standpunt gepubliceerd in Papoea blad. Propaganda voor versnelde overdracht verwachtbaar. Secretaris-Generaal moet nog leiding geven t.a.v. art. XVI, waarbij R.B. nog niet betrokken. Verwachtbaar is poging tot volledige intrekking door middel van een daartoe strekkend verzoek van Papoea leiders.

7. Herstel diplomatieke betrekkingen. In Bangkok heeft Soekarno bevestigend geantwoord op de vraag of R.B. zich gemachtigd kon achten de Nederlandse Regering de hervatting der betrekkingen mede te delen. Als tijdstip werd genoemd "appropriate psychological moment". (Inmiddels heeft Subandrio op 28 november zijn verklaring omtrent gefaseerd herstel afgelegd, begonnen met herstel postale verbindingen).

8. Indonesische deviezenmoeilijkheden, E.B.G. project en Development Fund gaven Rolz Bennett aanleiding tot discussie over zijn voorstellen:

I. Aan Secretaris-Generaal ter beschikking stellen van de voorraad N.N.G. muntbiljetten tot 12 miljoen, welke in augustus naar Nederland werden verzonden. Daarentoe toonde Sudjarwo wantrouwen. Overeengekomen werd, dat Secretaris-Generaal verzoek per nota zal doen en dat Nederland garantie krijgt omtrent uitsluitend gebruik door UNTEA voor uitgaven welke door begrotingsposten verantwoord zijn.

II. Nederlandse lening aan Secretaris-Generaal VN voor financiering der Indonesische troepen en missie(s).

Rolz Bennett bepleit deze lening op ad hoc basis als een politieke geste, welke weer eens te meer de goodwill van Nederland zou bevestigen tot oplossing van het N.G.-probleem. Twee voorwaarden: a) exclusief gebruik voor doeleinden b) niet convertibel in andere geldeenheden. Motieven: a) Indonesische troepen ontberen minimum behoeften b) Zij zijn United Nations Security Forces volgens tekst overeenkomst, hetgeen op zichzelf weliswaar geen indicatie omtrent financiering c) praktische benadering welke tegenwicht kan vormen tegen uit financiële moeilijkheden voortkomende Indonesische druk tot vervroegde overname.

Omtrent de financieel-technische kant zet de heer Rinnooy Kan (Financiën) uiteen, dat een regeling alleen mogelijk als de terzake benodigde bedragen in het UNTEA-budget worden opgenomen; hoe voorwaarde (b) kan worden nagekomen is hem niet duidelijk. De heer Blom leest de bij Goedhart 105 ontvangen tekst Nederlandse nota terzake voor. Rolz Bennett verklaart zich met de inhoud accoord, als deze ook voor de missie(s)

∟ Het betreft hier in geldt. ∟ Omtrent de terugbetalingsregeling dient nader te worden beslist.

ning van Nederland, doch een voorschot door UNTEA te verlenen, hetwelk via de UNTEA-begroting voor 50% door Nederland gefourneerd wordt.

III. E.B.G. en Development Fund. Moeilijkheden: a) Na 1 mei voor Indonesië outright grants onaanvaardbaar; b) E.B.G. eis, dat verzekering wordt gegeven omtrent blijvende bestemming projecten voor oorspronkelijk doel.

spronkelijk doel. R.B. stelt plan voor, een speciaal fonds te stichten ter financiering van een door UNTEA ontworpen long-run ontwikkelingsplan voor Nieuw-Guinea.

Inbreng: 1) E.E.G. bijdrage
2) Nederlandse bijdrage van 10 miljoen
3) technical assistance bijdrage
4) U.S.A. hulp.

De heren Blom, Rinnooy Kan en Houben zetten E.E.G.-bezwaren uiteen. Blijkens ervaring speciale fonds voor Caraïbische gebied wil E.E.G. specifieke verantwoordelijkheid en niet alleen geldgeverij. R.B. beschouwt zijn project als testcase of interregionale organisatie zich conform leden-staten wil gedragen in internationale zaken. Baron van Lynden concludeert tot UN-supervisie over investering van geld dat via VN verdeeld werd.

Op verzoek R.B. zet de heer Houben uiteen, dat naar Nederlandse opvatting de werkzaamheden - bij afwezigheid en onbereidheid buitenlandse aannemers - "en regie" bij de verantwoordelijke autoriteiten ter plaatse kunnen worden uitgevoerd. Volgens andere leden-staten dienen werken uitgevoerd te worden door aannemers uit leden-staten.

Rolz Bennett besluit in Brussel haalbaarheid af te tasten van eigen plan en van een constructie waarin de door E.E.G. geeiste garanties door Development Fund wordt gegeven.

3 december 1962.